

digelse, der her tillægges Regeringen, er nødvendig, fordi der ikke kan stiftes Underpant i Løsøre i de sønderjydske Landsdele, fremkalder let det Indtryk, at dette er en Tilstand, man ikke tænker paa i den nærmeste Fremtid at forandre. Derfor var det af Betydning, at Ministeren fremhævede, at han gennem Forhandlinger og Konferencer med Justitsministeriet var kommet til Kundskab om, at man overvejede hurtigst muligt at faa dette Forhold forandret. Det haaber jeg ogsaa vil ske, for det er ikke heldigt, at der i Lovforslag indeholdes Særbestemmelser vedrørende de sønderjydske Landsdele, naar det dog fra alle Sider er Tanken og Ønsket, at Retsordningen paa alle Omraader saa hurtigt som muligt bliver den samme i de sønderjydske Landsdele som i det øvrige Danmark.

Den højtærede Minister udtalte, at han gik ud fra, at jeg vilde overvinde mine Betænkeligheder ved, at det Beløb, der kan anvendes til direkte Udlaan til Fiskere, nedsættes fra 300 000 Kr. til 200 000 Kr. Ja, det fremgik allerede af mine Udtalelser, da jeg sluttede med at sige, at jeg anbefalede det foreliggende Lovforslag til velvillig og hurtig Behandling. Men det glæder mig, at den højtærede Minister dog har taget Hensyn til mine Udtalelser, idet han siger, at under Forudsætning af, at det i Aarets Løb viser sig, at der vil være Brug for mere end 200 000 Kr., vil Rigsdagen og Regeringen hurtigt kunne finde hinanden. Jeg gaar ud fra, at Ministeren i saa Fald vil fremsætte Forslag om, at Beløbet forhøjes til 300 000 Kr., og jeg nærer ingen Tvivl om, at et saadant Forslag vil finde Tilslutning fra alle Sider.

Hermed sluttede Forhandlingen.

Lovforslagets Overgang til anden Behandling
vedtoges uden Afstemning.

Den næste Sag paa Dagsordenen var:

Første Behandling af Forslag til Lov om Afhændelse af Domænegårdene i de sønderjydske Landsdele.

(Lovforslaget findes i Tillæg A. Sp. 6561).

Sagen sættes til Forhandling.

Formanden: Jeg gør opmærksom paa, at under denne Sags Behandling vil ogsaa den under Punkt 4 paa Dagsordenen opførte Sag kunne omtales.

Refshauge: Der findes i de sønderjydske Landsdele i Øjeblikket ingen Len og Stamhuse; der fandtes før Genforeningen nogle ganske faa, men disse fik allerede mellem Revolutionstiden og Genforeningen deres Majoratsforpligtelser afløst, og det endda paa betydelig lettere Maade, end Tilfældet vilde have været under dansk Styre. Derfor skyndte man sig ogsaa at faa Forpligtelserne afløst; efter Revolutionen krævedes der kun Anmeldelse om, at man ønskede dem afløst, for at dette kunde ske, og det var klogt af disse Lensbesiddere, at de søgte saadan Afløsning, inden Genforeningen fandt Sted.

Da der saaledes ingen Len og Stamhuse findes i de sønderjydske Landsdele, vil det, at Loven om Lens, Stamhuses og Majoraters Overgang til fri Ejendom udvides til de sønderjydske Landsdele, ingen Betydning kunne faa for disse i Henseende til at skaffe Jord til Huslodder. Det er derfor heldigt, at der i de sønderjydske Landsdele findes en Del Jord i offentligt Eje, som kan finde Anvendelse til det sociale Formaal, der tilsigtes med Jordlovene. Det er heldigt, at der ved Overgangen til Danmark i de sønderjydske Landsdele fandtes en Række Domæner, som i sin Tid med politisk Formaal for Øje var opkøbt af den tyske Regering. Der findes 36 saadanne ret store Domænegaaarde dernede, tilsammen med et Areal af 6 383 ha. Desuden kom der ved Indkøbet af de hertugelige Godser to Gaarde i den danske Stats Besiddelse, som tilsammen omfatter et Areal af 550 ha. Der er saaledes allerede nu i Sønderjylland ca. 7 000 ha Jord i Statseje. Selv om nu ikke al den Jord kan finde Anvendelse til Husmandsbrug, vil der dog blive betydelige Arealer fri hertil. Disse Domænearealer bestaar i al Almindelighed af Agerjord, en Del Eng og Skov, men fortrinsvis Agerjord, der dog ikke alt sammen vil findes egnet til Husmandsbrug. Dog vil antagelig over Halvdelen af den kunne anvendes til Udstykning.

Disse Domæner er og var bortforpagtet for et længere Aaremaal, i Regelen 18 Aar, og Danmark har ved Overtagelsen af Domænerne anerkendt Kontrakternes Gyldighed for de allerflestes Vedkommende. Kun for nogle faa Domæner, hvor Bortforpagtningen var sket under ganske unormale Forhold, er Forpagtningskontrakterne ikke aner-